

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ
Βουλευτής Ν. Ηρακλείου – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Προς τους Υπουργούς:

1. Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, κα Δόμνα Μιχαηλίδου
2. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κυριάκο Πιερρακάκη
3. Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κα Νίκη Κεραμέως
4. Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κα Σοφία Ζαχαράκη
5. Εθνικής Άμυνας, κ. Νίκο Δένδια
6. Εσωτερικών, κ. Θεόδωρο Λιβάνιο
7. Υποδομών και Μεταφορών, κ. Χρίστο Δήμα

Θέμα: «Μονογονεϊκές Οικογένειες: Ανάγκη για ένα σύγχρονο πλαίσιο στήριξης – Θεσμική κατοχύρωση ως προϋπόθεση κοινωνικής συνοχής και δημογραφικής ανθεκτικότητας»

Αθήνα, 17.06.2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Η ελληνική κοινωνία βρίσκεται αντιμέτωπη με μία σύνθετη δημογραφική, κοινωνική και οικονομική πρόκληση. Η μείωση των γεννήσεων, η γήρανση του πληθυσμού, η μεταβολή των οικογενειακών δομών και η οικονομική επιβάρυνση των νοικοκυριών καθιστούν αναγκαία την υιοθέτηση ολοκληρωμένων πολιτικών στήριξης της οικογένειας.

Ιδιαίτερα ευάλωτη κοινωνική ομάδα αποτελούν οι μονογονεϊκές οικογένειες, στις οποίες ένας μόνο γονέας καλείται να επωμιστεί αποκλειστικά την οικονομική συντήρηση, τη φροντίδα, την ανατροφή και την εκπαίδευση των παιδιών του, αντιμετωπίζοντας καθημερινά πολλαπλές δυσκολίες.

Σύμφωνα με τα Στοιχεία Φυσικής Κίνησης Πληθυσμού της Ελλάδας για το έτος 2025 (από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, ΕΛΣΤΑΤ), καταγράφηκε μείωση των γάμων (θρησκευτικών και πολιτικών γάμων καθώς και συμφώνων συμβίωσης) κατά 9,2% σε σχέση με το 2024. Εντούτοις παρατηρήθηκε, στις γεννήσεις, έντονη πτωτική πορεία σε σχέση με τις 68.467 γεννήσεις που είχαν καταγραφεί το 2024 (η οποία παρουσίασε πτώση -4,2% από το 2023). Επιπρόσθετα αυξήθηκε η έκδοση διαζυγίων, τα οποία το 2024 είχαν ήδη ανέλθει σε 15.532, παρουσιάζοντας άνοδο κατά +2,8% σε σχέση με το 2023, μια ανοδική τάση που παγιώθηκε και το 2025.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Σύλλογος Μονογονεϊκών Οικογενειών Ηρακλείου, εκπροσωπώντας δεκάδες οικογένειες της Κρήτης, έχει, επανειλημμένα, θέσει στο Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, σειρά προβλημάτων και συγκεκριμένων προτάσεων πολιτικής για τη βελτίωση της καθημερινότητας των μονογονέων και των παιδιών τους.

Μεταξύ των σοβαρότερων προβλημάτων, που επισημαίνονται και χρήζουν διευθέτησης, είναι τα ακόλουθα:

Θεσμική αναγνώριση της μονογονεϊκότητας

Πρώτο και βασικό ζήτημα αποτελεί η απουσία ενιαίου πλαισίου αναγνώρισης της μονογονεϊκής ιδιότητας. Σήμερα διαφορετικές δημόσιες υπηρεσίες εφαρμόζουν διαφορετικά κριτήρια και απαιτούν διαφορετικά δικαιολογητικά για την απόδειξη της μονογονεϊκότητας, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται γραφειοκρατικά εμπόδια, καθυστερήσεις και αποκλεισμοί δικαιούχων από κοινωνικές παροχές, προγράμματα και διαδικασίες μοριοδότησης.

Οικονομική στήριξη και φορολογικές ελαφρύνσεις

Οι μονογονεϊκές οικογένειες στηρίζονται κατά κανόνα σε ένα μόνο εισόδημα, το οποίο καλείται να καλύψει το σύνολο των αναγκών του νοικοκυριού. Η αύξηση του κόστους διαβίωσης, των λογαριασμών ενέργειας, των ενοικίων και των καθημερινών δαπανών επιβαρύνει δυσανάλογα τους μονογονείς.

Παράλληλα, απουσιάζει ένα συνεκτικό πλαίσιο φορολογικών κινήτρων και ελαφρύνσεων που να αναγνωρίζει τις ιδιαίτερες συνθήκες υπό τις οποίες λειτουργεί ένα μονογονεϊκό νοικοκυριό. Ζητήματα όπως το αφορολόγητο όριο, ο ΕΝΦΙΑ, οι μεταβιβάσεις πρώτης κατοικίας και οι γονικές παροχές αποκτούν ιδιαίτερη σημασία για τις οικογένειες αυτές.

Στεγαστική πολιτική

Η στεγαστική κρίση επηρεάζει ιδιαίτερα τις μονογονεϊκές οικογένειες, καθώς η εξεύρεση αξιοπρεπούς και οικονομικά προσιτής κατοικίας καθίσταται ολοένα δυσκολότερη. Η πρόσβαση σε στεγαστικά προγράμματα, χαμηλότοκη χρηματοδότηση ή προγράμματα ανακαίνισης και ενεργειακής αναβάθμισης θα μπορούσε να αποτελέσει ουσιαστικό εργαλείο κοινωνικής πολιτικής για τη συγκεκριμένη κατηγορία πολιτών.

Εργασία και κοινωνική ασφάλιση

Η συμφιλίωση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής αποτελεί μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μονογονείς. Η απουσία δεύτερου γονέα δυσχεραίνει τη διαχείριση των υποχρεώσεων που σχετίζονται με τη φροντίδα των παιδιών, ιδίως όταν πρόκειται για εργαζομένους με βάρδιες ή μεταβαλλόμενο ωράριο.

Παράλληλα, τίθεται το ζήτημα της ειδικής μέριμνας σε θέματα προσλήψεων, μεταθέσεων, αποσπάσεων, καθώς και της εξέτασης ευνοϊκότερων ασφαλιστικών ή συνταξιοδοτικών ρυθμίσεων για περιπτώσεις αυξημένων οικογενειακών υποχρεώσεων.

Εκπαίδευση, κατάρτιση και αθλητισμός

Η στήριξη των παιδιών μονογονεϊκών οικογενειών δεν μπορεί να περιορίζεται μόνο στην οικονομική ενίσχυση. Η πρόσβαση στην εκπαίδευση, στις μετεγγραφές φοιτητών, στην επαγγελματική κατάρτιση, στις αθλητικές δραστηριότητες και στις υποτροφίες αποτελεί κρίσιμο παράγοντα ίσων ευκαιριών και κοινωνικής κινητικότητας.

Κοινωνική φροντίδα και προστασία του παιδιού

Ιδιαίτερη βαρύτητα αποκτά το ζήτημα της φύλαξης των παιδιών. Χιλιάδες εργαζόμενοι μονογονείς αναγκάζονται καθημερινά να επιλέγουν μεταξύ εργασίας και φροντίδας των παιδιών τους, ενώ οι υπάρχουσες δομές δεν καλύπτουν πάντοτε τις ανάγκες απογευματινής, νυχτερινής ή σαββατοκυριακάτικης φύλαξης.

Ηράκλειο: Πάπα Αλεξάνδρου 4, Πλ. Αρχαιολογικού Μουσείου, τ.κ. 71202 – Τηλ. 2810 301178
Μοίρες: 25^{ης} Μαρτίου 185, τ.κ. 70400 – Τηλ. 28920 29133

Ακόμη μεγαλύτερες δυσκολίες αντιμετωπίζουν οι μονογονείς που μεγαλώνουν παιδιά με αναπηρία ή χρόνιες παθήσεις, οι οποίοι έχουν ανάγκη από εξειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης και φροντίδας.

Ψυχική υγεία και κοινωνική υποστήριξη

Η ψυχολογική επιβάρυνση των μονογονέων και των παιδιών τους αποτελεί μία λιγότερο ορατή, αλλά εξίσου σημαντική διάσταση του ζητήματος. Η ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών, η παρουσία ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών στις σχολικές μονάδες και η ανάπτυξη εξειδικευμένων δομών ψυχοκοινωνικής υποστήριξης συνιστούν βασικές προϋποθέσεις για την ουσιαστική στήριξη των οικογενειών αυτών.

Μετακινήσεις – Στρατιωτική θητεία

Τέλος, ζητήματα που αφορούν το κόστος μετακινήσεων, τη δυνατότητα πρόσβασης σε μειωμένα εισιτήρια, καθώς και ειδικές προβλέψεις για τη στρατιωτική θητεία των τέκνων μονογονεϊκών οικογενειών αποτελούν πεδία στα οποία θα μπορούσαν να αναπτυχθούν πρόσθετες πολιτικές κοινωνικής μέριμνας.

Δεδομένου ότι η αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος απαιτεί ουσιαστικές πολιτικές ενίσχυσης των οικογενειών με αυξημένες ανάγκες, καθώς οι μονογονεϊκές οικογένειες παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού σε σχέση με τον γενικό πληθυσμό.

Κατόπιν των ανωτέρω και επειδή απαιτείται συντονισμένη διατομεακή πολιτική και όχι αποσπασματικές παρεμβάσεις,

ΕΡΩΤΩΝΤΑΙ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. Προτίθεστε να θεσπίσετε ενιαίο ορισμό της μονογονεϊκής οικογένειας και ενιαία διαδικασία πιστοποίησης της μονογονεϊκότητας για όλες τις διοικητικές πράξεις και συναλλαγές με το Δημόσιο;
2. Υπάρχει σχεδιασμός για τη δημιουργία ψηφιακής βεβαίωσης ή ενιαίου πιστοποιητικού μονογονεϊκότητας μέσω του gov.gr;
3. Εξετάζετε τη δυνατότητα δημιουργίας Εθνικού Μητρώου Μονογονεϊκών Οικογενειών;
4. Προτίθεστε να θεσπίσετε ειδικό επίδομα μονογονεϊκότητας, καθώς και παροχή φορολογικών ελαφρύνσεων, όπως αυξημένο αφορολόγητο όριο, μειώσεις ΕΝΦΙΑ ή απαλλαγές σε μεταβιβάσεις πρώτης κατοικίας και γονικές παροχές;

5. Εξετάζετε τη δυνατότητα δημιουργίας ειδικού προγράμματος χαμηλότοκης ή άτοκης χρηματοδότησης για αγορά ή ανακαίνιση πρώτης κατοικίας από μονογονεϊκές οικογένειες;
6. Προτίθεστε να προβείτε σε ειδικές εργασιακές διευκολύνσεις για μονογονείς στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα;
7. Θα προβλεφθεί ειδική μοριοδότηση σε διαδικασίες προσλήψεων, μεταθέσεων και αποσπάσεων υπαλλήλων, που ανήκουν σε μονογονεϊκές οικογένειες, καθώς και ευνοϊκότερες ασφαλιστικές ή συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις για μονογονείς με ανήλικα τέκνα ή τέκνα με αναπηρία;
8. Προτίθεστε να εξετάσετε πρόσθετη μοριοδότηση για τα τέκνα μονογονεϊκών οικογενειών στις μετεγγραφές φοιτητών και στις λοιπές διαδικασίες πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και ειδικά προγράμματα υποτροφιών ή εκπαιδευτικής ενίσχυσης των παιδιών μονογονεϊκών οικογενειών;
9. Ποια μέτρα σχεδιάζετε για την επέκταση των δομών φύλαξης παιδιών, των βρεφονηπιακών σταθμών και των ΚΔΑΠ με ειδική προτεραιότητα στις μονογονεϊκές οικογένειες; Ποια ειδικά μέτρα προβλέπονται για μονογονεϊκές οικογένειες που ανατρέφουν παιδιά με αναπηρία ή χρόνιες παθήσεις;
10. Υπάρχει σχεδιασμός ενίσχυσης των κοινωνικών υπηρεσιών των Δήμων, των σχολικών μονάδων και των λοιπών δημόσιων δομών με κοινωνικούς λειτουργούς και ψυχολόγους;
11. Εξετάζετε τη δυνατότητα χορήγησης ειδικής κάρτας μετακίνησης ή άλλων διευκολύνσεων για τις μονογονεϊκές οικογένειες στα μέσα μαζικής μεταφοράς, στις ακτοπλοϊκές και στις αεροπορικές μετακινήσεις;
12. Προτίθεστε να προβείτε σε πρόσθετες διευκολύνσεις ως προς τη διάρκεια και τον τόπο εκπλήρωσης της στρατιωτικής θητείας τέκνων μονογονεϊκών οικογενειών;

Ο ερωτών Βουλευτής

Δευτέρης Κ. Αυγενάκης
Βουλευτής Ν. Ηρακλείου